

Drobne gospodarske vesti

460 vagonov suhih sliv smo v teku jeseni 1939 in v prvih mesecih 1940 prodali Francozom. Prodaja se je izvršila preko Prizada. V celoti bi bili lahko Francozom prodali tisoč vagonov suhih sliv.

200.000 ton rjavega premoga smo prodali Italijanom. Ta premog moramo poslati Italijanom do konca maja 1940. Poleg gornje količine Italijani ponovno kupujejo premog pri nas, in sicer v vrednosti 24 milijonov italijanskih lir.

Za 450.000 nemških mark bomo lahko prodali Nemcem vina. Za 300.000 mark bo uvozila vina tvrdka J. Lamlea iz Stuttgarta, za 60.000 mark vinski trgovci iz bivše Avstrije, za 90.000 mark smo pa izvozili v Nemčijo vina že pred odobritvijo gornje vsote, in to v jeseni 1939.

Dinar v razmerju s tujim denarjem. Angleški funt 217.50 din, ameriški dolar 55 din, nemška marka 14.80 din, turška papirnata lira 34 din, francoski frank 1.23 din, švicarski frank 12.35, italijanska lira 2.28 din, nizozemski goldinar 29.29 din, bolgarski lev 0.45 din, romunski lej 0.25 din, skandinavska krona 10—13 din, grška drahma 0.40 din, češka krona 1.50 din, finska marka 0.92 din. Navedeno razmerje je za mesec marec uradno predpisano od finančnega ministra in to s pribitkom.

Cene goveje živine po sejmih

Voll. Ptuj 4.50—5.50 din, Planina pri Sevnici prvovrstni 7.50 din, drugovrstni 6.50 din, Celje 5.50—6.50 din, Dravograd 5.50—6 din, Ljubljana 5—6.50 din, Kranj prvovrstni 7.25 din, drugovrstni 6.25 din, tretje vrste 5.75 din, Kočevje prvovrstni 7.50 din, drugovrstni 6 din, Črnomelj 5.50—6.50 din kg žive teže. — Junci za vožnjo na Planini po 5.50 din kg žive teže.

Biki, Planina pri Sevnici 5.50 din kg žive teže. Krave, Ptuj do 4.60 din, Planina 3.50 din, Celje 4—5 din, Dravograd 4.50—5 din, Ljubljana 3.50 do 4 din, Kranj 5.50—6 din, Kočevje 4—5 din, Črnomelj 4.75—5.75 din kg žive teže.

Telice, Ptuj 4—5 din, Planina 5—6 din, Celje 5.50—6.25 din, Dravograd 5.50—6 din, Ljubljana 4.50 din, Kranj prvovrstne 7.25 din, ostale 5.75 do 6.25 din, Kočevje 5—6 din, Črnomelj 5—5.75 din kg žive teže.

Teleta, Ptuj 5 din, Celje 6—6.50 din, Dravograd 6—7 din, Ljubljana 5—6 din, Kranj 7 do 8.25 din, Kočevje 6—7 din kg žive teže.

Goveje meso, Ptuj 9—11 din, Celje 10—12 din, Ljubljana 10—12 din, Kranj 12—14 din kg.

Goveje kože, Ptuj 13 din, Celje 12 din, Kranj 12—14 din kg.

Telčje kože, Ptuj 16—18 din, Celje 16 din, Kranj 18 din kilogram.

Svinje

Plemenske, Kranj 7—8 tednov stari pujski 170 do 280 din komad; Ptuj 6—12 tednov stari pujski 80—160 din komad; Kočevje mladi praščiki 120—150 din komad.

Pršutarji (proleki), Ptuj 7—7.75 din, Celje 8 do 9 din, Dravograd 9 din, Ljubljana 9 din, Kranj 9—11 din, Kočevje 9 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji), Ptuj 8—8.75 din, Celje 10 din, Dravograd 10 din, Ljubljana 10 din, Kranj 12 din, Kočevje 10—11 din kg žive teže.

Svinjsko meso, Ptuj 13—16 din, Celje 16—18, Dravograd 16 din, Ljubljana 14—20 din, Kranj 14—18 din, Kočevje 14 din kg.

Slanina, Ptuj 14—15 din, Celje 17—18 din, Dravograd 20 din, Ljubljana 16—18 din kg.

Svinjska mast (sesekljana zabela), Ptuj 22 din, Celje 20 din, Ljubljana 22 din, Kranj 22 din kg.

Svinjske kože, Ptuj 10—11 din, Celje 8 din, Kranj 8 din kg.

Tržne cene

Žito, Koruza (umetno sušena) 157—160 din, času primerno sušena 147—150 din; banatska pšenica 200—202 din, bačka pšenica 210—212 din, sremski ječmen 180—185 din, slavonski oves 170 do 172 din, bačka rž 170—172 din, suha ajda 150 do 155 din, prekmursko proso 220—230 din stot v vagonskih pošiljkah na železniški postaji. — Na sobotnem mariborskem trgu je bilo žito: pšenica 2 din, rž 1.75 din, ječmen 1.75 din, koruza 1.50—2 din, oves 1—1.25 din, proso 2 din, ajda 1.25 din, proseno in ajdovo pšeno 4—5 din kg. — Pšenična moka 310—330 din, debeli pšenični otrobi 145—150 din, drobni 135—140 din stot.

Fižol ribičan 500—550 din, prepelčar 565 do 625 din stot. — Na mariborskem trgu 4—6 din kilogram.

Krompir oneide (kranjski) 150—160 din, rožnik (pozni) 150—160 din, rožnik (rani) 155—165 din stot.

Sejmi

18. marca živinski in kramarski (namesto 17.): Frankolovo, Podčetrtek, Rečica ob Savinji, Trbovlje, Strigova; goveji in konjski (namesto 19.): Ptuj — 20. marca živinski in kramarski: Bogojna, Dravograd, Šmarje pri Ješah; živinski: Vuhred (namesto 19.); svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 21. marca tržni dan: Turnišče; živinski in kramarski: Pernovo (župnija Galicija pri Celju), Sv. Krištof, Žigarski vrh nad Sevnico — 22. marca živinski in kramarski: Šmartno ob Paki — 23. marca svinjski: Brežica, Celje, Trbovlje; živinski: Slovenjgraдец.

Odgovor na gospodarsko vprašanje

J. B. Str. M. Bolje je, da v jeseni neprevrelo vino pretočite, kajti drože, ki so na dnu sode (nekoliko je vino vsekokor vrelo, zato so se drože v mali meri brezdomno izločile), bi znale vino pokvariti. Da Vam bo pa vino po pretakanju

lahko popolnoma povrelo, mu, ko bo zadosti toplo, dodajte čistih vinskih kvasnic, katere boste dobili za par dinarjev pri banovinskem vinarskem in sadjarskem zavodu v Mariboru, Gosposvetska cesta. Čiste vinske kvasnice (ali drože) boste prejeli v posebnih steklenicah (epruvetah). Najprej morate segreti okrog pet litrov vina tako, da še roka obstane v njem. V to vino izpraznite steklenice s čistimi vinskimi kvasnicami, postavite vino na toplo mesto (steklenica naj bo samo rahlo zaprta, sicer bi počila) in čez 3—4 dni viljete vse skupaj v sod vina, ki še ni čisto povrelo. Vino v sodu mora biti primerno toplo (okrog 15 stopinj Celzija). Če ni, ga je treba segreti. Čiste vinske kvasnice bodo vino hitro in temeljito prevrele, nakar vino ponovno pretočite v zmerno zažveplan sod. Ako pa čistih vinskih kvasnic ne boste vinu dodali, potem pa s pretakanjem še počakajte. Da preprečite okvaro vina, pa ponovno vrenje pospešite s segretjem, kajti na toplejše vreme v tem primeru ne smete čakati.

Slovenci in Jugoslavija

mala knjižica 76 strani, ki jo je spisal dr. Jože Jeraj, naj služi za ljudsko državljansko vzgojo. Na poljuden in jasan način obravnava vsa težka in veleresna vprašanja, ki danes s skrbjo navdajajo vsakega Slovenca in vsakega jugoslovanskega državljanja. Četudi vemo za svoje državljanske dolžnosti, se pa morda ne zavedamo dovolj, da posebno nam Slovencem naš izreden položaj in naša narodna bodočnost nalagata v sedanjem težkem času še posebno

skrb za to, da bo v nas prava, živa državljanska zavest!

Knjižica naj pride v roke vsakemu Slovence! Cena ji je določena na 2 din, da si jo lahko vsak oskrbi. Društva pa, ki imajo dolžnost, da posebno še svoje članstvo vzgojijo za značajne in močne državljane, pa pri odvzemu večjega števila dobijo poseben popust.

Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Razgovori z našimi naročniki

Podoficirske šole. Vse, ki so nas v zadnjem času spraševali, kdaj in kje bi bilo mogoče vstopiti v kako podoficirsko šolo, opozarjamo, da so objavljeni razpisi za sprejem v sledeče podoficirske šole: v pešadijske v Zagrebu, Bilečah in Beogradu, v topničarsko v Čupriji, v inženjersko v Šabcu ter v zrakoplovno v Novem Sadu. Razpisi z natančnejšimi navodili so na vpogled na orožniških postajah in občinskih uradnih.

Sezonski delavci. H. S. Z. Nemčijo letos se ni sklenjen dogovor glede sezonskih delavcev. Ako bi radi tudi Vi na sezonsko delo, se javite pri pristojni borzi dela.

Oskrba stoddotnega invalida pri hčeri. J. R. Ako želi Vaš oče, ki je stoddotni invalid, biti pri Vas v oskrbi in ste tudi Vi pripravljeni ga sprejeti, naj kratkoma to javi upravi hiralnice, kjer se sedaj nahaja. Uprava hiralnice ga gotovo ne bo zadrževala, ker je ja mnogo oseb, ki bi rade bile sprejete v hiralnico. Ako želite vedeti, kdo dobiva sedaj invalidno podporo izplačano, vprašajte pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani. V uredbi o invalidih je le glede onih invalidov, ki bivajo v invalidnem domu ali v bolnišnici za duševne bolezni, odrejeno, da dobiva invalid v tem primeru eno tretjino invalidne podpore, ostanek pa uprava dotičnega zavoda; v primeru, da ima invalid rodbino, pa dobi slednja tretjino invalidovih dohodkov. V Vašem primeru bi se morala vsa invalidnina izplačati invalidu, on pa bi plačeval hiralnici toliko, kolikor je bilo dogovorjeno.

Letna najemnina 840 din, davek pa 800 din. H. F. Ste oskrbnik posestva ter ste oddali stanovanjsko hišo v najem proti letni najemnini 840 din. Davčna uprava je predpisala za prvo četrtletje sledeče davke: 40 din zgradarine, 60 din avtonomnih doklad, 100 din »spec. dop.«, kar vse se Vam zdí preveč in deloma nerazumljivo. — Zgradarina se odmerja sicer od višine najemnine, če pa je oddan v najem le del poslopja, od najemne vrednosti celega poslopja. Določil se jo tako, da se od najemninske vrednosti odšteje 30%, od ostalih odstotkov pa je treba plačati 12% zgradarine ter 2% dopolnilnega davka. K temu državnemu davku pridejo samoupravne doklade. Njih višino boste zvedeli na občni »spec. dop.« pomeni posebni prispevek za narodni obrambni sklad. Ta prispevek se odmerja pavšalno od višine vseh davčnih predpisov, ki jih plačuje dotični davčni obveznik, ter znaša pri vsoti davčnih predpisov do 50 din ta prispevek 10 din. Prispevek 100 din se sme odmeriti le od višine davčnih predpisov v znesku od 400 do 500 din. Ako bi torej davčni obveznik plačeval le zgradarino 40 din, bi smel prispevek znašati le 10 din. Poizvedite, koliko znaša skupni predpis lastnika

hiše, in to vseh neposrednih davkov, med katere pa ne spada vojnica.

Šoferska šola. R. P. Zanimajo Vas razni podatki o šoferski šoli. — V Mariboru vodi med drugimi šofersko šolo ing. Keršič Peter v Frančiškanski ulici. Pouk stane 2000 din ter je trajanje pouka odvisno od sposobnosti učenca. Ako bi bivali v Mariboru ter svoj čas posvečali le šoli, Vas ing. Keršič v 2—3 tednih pripravi za izpit. Sicer Vas pa k izpitu ne pripustijo prej, dokler ne znate vsega potrebnega. Ni potrebno, da bi se morali učiti baš v kaki šoferski šoli, marveč Vas lahko uči tudi kdo drug in potem polagate le izpit pred uradno komisijo. V Mariboru se vrše izpiti skozi vse leto, celo dvakrat na mesec, izven Maribora pa na sedežih okrajnih načelstev. Prošnji za pripustitev k izpitu je treba priložiti krstni list, domovinski list, npravstveno spričevalo ter zdravniško spričevalo. Ali boste po končanem izpitu lahko takoj nastopili službo »pri državnem avtomobilu«, Vam ne vemo povedati, ker ne razumemo dobro, kaj mislite pod državnim avtomobilom. Evidenec o prostih službah nimamo, razen v kolikor so razvidne iz oglasov v časopisju.

Oddaljenost zgradbe od sadonosnika. G. J. Vaše ugovore zoper to, da bi se Gasilski dom postavil približno Vašega sadonosnika, uveljavljajte o priliki komisjskega ogleda. Kak predpisa, kako daleč mora stati stavba od meje, ne obstoji. Okolnost, da bo zgradba delala senco in da dreve in trava ne bo tako dobro uspevala kot dolej, ne zadošča, da bi mogli graditelja prisiliti, da se s stavbo umakne. Ako segajo korenine Vaših mejnih dreves v sosedovo zemljišče, jih sme sosed posekati; enako vejevje, ki sega v njegov zračni prostor.

Občina zahteva prestavitve plotov. I. G. Ako stoji plot (sedanji enako kot prejšnji) na istem mestu že najmanj 40 let in ste Vi vsevsi Vaše posestne prednike izključno hasnovali svet do plotov najmanj 40 let javno, brez prošnje in brez sile, tedaj ste svet v dotičnih mejah priposestvovali ter se Vam ni treba ukloniti zahtevi občine, da se s plotom umaknete. Dreve, čigar debela stoji na Vašem svetu (tostran plotov), je Vaša last in občina tega dreva ne sme podirati.

Tržani bi radi postali vaščani. K. J. Radi do ločbe, da kmetovalcem ni treba plačati zgradarine za stanovanjska poslopja, ki leže v vaških občinah, bi tržani radi dosegli, da bi postali vaščani. — Zadevni postopek ni nikjer zakonito urejen. Ker pa je tržanstvo le pravica, smatramo, da se tržani tej pravici lahko odrežejo. Predvsem je potreben sklep občinskega odbora. Ta sklep sporočite okrajnemu načelstvu s prošnjo, da ukrene vse potrebno.